

prima instanță: V. Efros

dosarul nr. 3ra-1338/16

instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, Ș. Niță

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas

Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Regia Transport Electric” cu privire la contestarea actului administrativ și declararea nulității contractelor de comodat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2015, Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎM „Regia Transport Electric” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr.10/36 din 09 decembrie 2014 cu ignorarea prevederilor legislației în vigoare, prin care s-a transmis în folosință prin contract de comodat, fără drept de privatizare, pe un termen de 10 ani, ÎM „Regia Transport Electric” încăperile cu altă destinație decât cea locativă cu suprafața totală de 744,1 m.p. situate în str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; str. Alba-Iulia 19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m,p; str. Alba Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; str. Ion Creangă 63/1, lit. B (02) clădire separată cu suprafața de 139,3 m.p; str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p.

Relatează că Oficiul teritorial Chișinău în temeiul cu art.64 din Legea nr. 436 din 24 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub

aspectul legal al deciziei menționate, iar drept consecință, în conformitate cu prevederile art.68 al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006, prin notificarea nr.1304/OT4-14 din 06 ianuarie 2015, a solicitat pîrîtului anularea deciziei 10/36 din 09 decembrie 2014, ca fiind emisă contrar legislației.

În același context mai susține că potrivit informației din banca centrală de date a Registrului bunurilor imobile, reclamantul a constatat că, nici una din construcțiile susmenționate în punctele 1.1. și 1.2. al deciziei nr. 10/36 din 09 decembrie 2014, nu sînt înregistrate.

Astfel, reclamantul menționează că potrivit prevederilor art. 315 alin.(19) Cod civil, proprietarul are dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului, iar art. 321 alin.(2) Cod civil indică că în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege, prin urmare, consideră că Consiliul municipal Chișinău nu era în drept de a da în folosință bunurile menționate Întreprinderii „Regia Transport Electric”.

Corelativ, afirmă că Consiliul municipal Chișinău la adoptarea actului administrativ contestat a ignorat prevederile art. 9 alin.(2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului.

Cu referire la totalitatea circumstanțelor de fapt și de drept expuse în prezenta cerere consideră că normele enumerate mai sus nu admit abateri și prevăd conduita de urmat, iar încălcarea acestor norme duce la nulitatea actului.

Solicită anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/36 din 09 decembrie 2014 „Cu privire la darea în folosință a unor încăperi Întreprinderii Municipale „Regia Transport Electric”.

La 13 mai 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere suplimentară, în care invocînd prevederile art. 219 alin (2) și 220 alin.(1) Cod civil, care reglementează nulitatea actului juridic ce contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri precum și efectele nulității actului juridic a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/36 din 09 decembrie 2014 și a contractelor de comodat încheiate în baza deciziei contestate.

La 01 decembrie 2015, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a mai depus o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată din 20 martie 2015, în care a invocat că Consiliul municipal Chișinău prin decizia nr. 10/36 din 09 decembrie 2014 a dat în folosință, fără drept de privatizare, pe un termen de zece ani, Întreprinderii Municipale „Regia Transport Electric” încăperi din str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; str. Alba-Iulia 19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m,p; str. Alba Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; str. Ion Creangă 63/1, lit. B (02) clădire separată cu suprafața de 139,3 m.p; str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p.

La fel invocă că în baza deciziei contestate, Consiliul municipal Chișinău a încheiat cu ÎM „Regia Transport Electric” următoarele contracte de comodat: contractul de comodat nr. 2/14/022 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr.

2/14/023 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/024 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/025 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/026 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/027 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/028 din 02 martie 2015, contractul de comodat nr. 2/14/029 din 02 martie 2015, astfel, anularea actului inițial (deciziei Consiliului municipal Chișinău) atrage după sine și anularea actului juridic încheiat ulterior contractele de comodat.

În final, solicită Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.10/36 din 04 decembrie 2014 cu privire la darea în folosință a unor încăperi ÎM „Regia Transport Electric”, precum și anularea contractelor de comodat nr.2/14/022 din 02 martie 2012, nr.2/14/023 din 02 martie 2015, nr.2/14/024 din 02 martie 2015, nr.2/14/025 din 02 martie 2015, nr.2/14/026 din 02 martie 2015, nr.2/14/027 din 02 martie 2015, nr.2/14/028 din 02 martie 2015, nr.2/14/029 din 02 martie 2015 încheiate între Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Regia Transport Electric”.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de apel Chișinău din 08 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea primei instanțe.

La 04 iulie 2016, Oficiul teritorial Chișinău al cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le neîntemeiate.

Susține că în Republica Moldova autoritățile publice locale sunt organizate și funcționează în baza principiului autonomiei locale. Respectiv, potrivit art. 3 alin. (1) al Cartei europene a autonomiei locale din 15 octombrie 1985, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1253 din 16 iulie 1997, prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă ale colectivităților locale de a rezolva și de a gira în cadrul legii, sub propria lor răspundere și în favoarea populațiilor, o parte importantă din treburile publice.

Drept urmare, sesizează că dreptul Consiliului municipal Chișinău de a rezolva și de a gira treburile publice ale unității administrativ-teritoriale urmează să se încadreze, în toate cazurile, în limitele legii.

Menționează că prin decizia care constituie obiectul prezentului litigiu și potrivit contractelor de comodat încheiate în baza acesteia, Consiliul municipal a dat în folosință întreprinderii municipale „Regia Transport Electric” încăperi cu suprafața totală de 744,1 m.p. - spații nelocative asupra cărora nu deține dreptul de proprietate.

Pe când art. 315 alin. (1) Cod civil stabilește că, doar proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Ori, prin decizia 10/36 din 09 decembrie 2014, Consiliul municipal exercită dreptul de dispoziție - dând în folosință întreprinderii municipale „Regia Transport Electric” încăperile vizate de actul contestat.

Astfel, consideră eronată aprecierea instanței de apel precum că norma precitată nu se aplică dreptului de folosință, atît timp cît acesta din urmă este un atribut al dreptului de proprietate.

Invocînd prevederile art. 321 alin. (3) Cod civil, care prevede că în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege, precum și prevederile art. 5 al Legii nr. 1543 din 25 februarie 1998 cadastrului bunurilor imobile, care stipulează că înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra acestora se efectuează exclusiv de către organul cadastral teritorial în a cărui rază de activitate se află bunul imobil, susține recurentul că Consiliul municipal Chișinău nu are competența de a exercita oricare dintre atributele dreptului de proprietate, inclusiv: nu este în drept să posede, să utilizeze sau să dispună de bunurile respective.

Referitor la argumentul potrivit căruia toate încăperile luate la evidență în urma inventarierii sunt declarate proprietate municipală, menționează prevederile art. 10¹ alin. (1) al Legii nr. 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, care stabilește, că autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea bunurilor proprietate publică și, în baza listelor de inventariere, asigură delimitarea acestora atît după apartenență (de stat/locală), cît și pe domenii (public/privat), în modul și în termenele stabilite de Guvern. Listele bunurilor imobile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale se întocmesc în baza actelor de inventariere. În speță însă, listele respective au fost aprobate prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/63-1 din 20 noiembrie 2014.

Totodată, invocă că listele bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale administrate de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, coordonate cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și cu autoritățile administrației publice centrale interesate și aprobate prin decizii ale consiliilor respective de nivelul al doilea, servesc temei pentru înregistrarea primară a bunurilor respective în Registrul bunurilor imobile. Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică se finalizează cu înregistrarea drepturilor și a domeniilor în Registrul bunurilor imobile.

Respectiv, afirmă că procesul de delimitare a proprietății municipale de proprietatea statului este un proces în desfășurare, iar luarea la evidență a anumitor bunuri nu poate fi asimilată cu deținerea dreptului de proprietate asupra acestora, care se capătă în temeiul înregistrării la organul cadastral teritorial.

De asemenea invocă că la adoptarea actului administrativ contestat Consiliul municipal Chișinău a ignorat și prevederile art. 9 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

În concluzie, evidențiază că lista prezentată de reprezentantul pîrîtului nu confirmă dreptul de proprietate al Consiliului municipal Chișinău asupra bunurilor, iar în lipsa înscrierilor de rigoare în Registrul bunurilor imobile, autoritatea publică locală nu poate dispune de bunurile respective.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 iulie 2016, împotriva deciziei instanței de apel din 08 iunie 2016, în termen.

La 03 august 2016, în adresa intimatului Consiliul municipal Chișinău și intervenientului accesoriu ÎS „Regia Transport Electric” a fost expediată copia

recursului declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 octombrie 2016, recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după de judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că, la 09 decembrie 2014, intimatul Consiliul municipal Chișinău a emis decizia nr. 10/36, prin care a transmis în folosință, intervenientului accesoriu ÎM „Regia Transport Electric”, pe un termen de 10 ani, prin contract de comodat, fără drept de privatizare, încăperile cu altă destinație decât cea locativă cu suprafața totală de 744,1 m.p. pentru a fi folosite: 1.1 în calitate de stații de tracțiune pe str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; pe str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; pe str. Alba-Iulia 19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m.p; pe str. Alba-Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; pe str. Ion Creangă 63/1, lit. B (02) clădire separată cu suprafața de 139,3 m.p; pe str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; pe str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; și 1.2 dispacerat de pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p. (f.d. 6).

Se mai constată că în conformitate cu art.64 și art.68 Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat controlul, sub aspectul legalității, a deciziei menționate, în urma căruia a constatat că actul administrativ vizat este emis cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare și a notificat Consiliul municipal Chișinău despre ilegalitatea deciziei, solicitând abrogarea actului administrativ vizat, fapt confirmat prin cererea prealabilă nr.1304/OT4-14 din 06 ianuarie 2015 (f.d.8), la care nu a primit răspuns în termenul prevăzut de lege.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu ÎS „Regia Transport Electric”, concretizându-și cerințele, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.10/36 din 04 decembrie 2014 cu privire la darea în folosință a unor încăperi ÎM „Regia Transport Electric”, precum și anularea contractelor de comodat nr.2/14/022 din 02 martie 2012, nr.2/14/023 din 02 martie 2015, nr.2/14/024 din 02 martie 2015, nr.2/14/025 din 02 martie 2015, nr.2/14/026 din 02 martie 2015, nr.2/14/027 din 02 martie 2015, nr.2/14/028 din 02 martie 2015, nr.2/14/029 din 02

martie 2015 încheiate între Consiliul municipal Chișinău și ÎM „Regia Transport Electric”.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, respingând-o integral, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, potrivit Deciziei nr.9/63-1 din 20 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile aflate în proprietate Consiliului municipal Chișinău și a societăților pe acțiuni în care Consiliul municipal Chișinău deține cote-părți”, bunurile care formează obiectul contractelor de comodat fac parte din proprietatea municipiului Chișinău.

Prin urmare, ținând cont de faptul că Decizia nr.9/63-1 din 20 noiembrie 2014 la moment nu este contestată, instanța de apel a concluzionat că aceasta are capacitatea creării consecințelor juridice, iar bunurile transmise prin contract de comodat sunt luate la evidență și înscrise în registrul de evidență a patrimoniului municipal conform actului de inventariere a bunurilor imobile din proprietatea publică a municipiului Chișinău.

De asemenea, instanța de apel cu referire la prevederile art.77 alin.(2) al Legii nr.436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care indică că bunurile domeniului public al unității administrativ-teritoriale pot fi date în administrare întreprinderilor municipale și instituțiilor publice, concesionate, date în arendă ori în locațiune, după caz, în temeiul deciziei consiliului local sau raional, în condițiile legii, a conchis că Consiliul municipal Chișinău, în calitate de proprietar al patrimoniului unității administrativ-teritoriale, a avut competența prevăzută expres de lege pentru emiterea deciziei contestate, și ulterior să încheie contractele de comodat în temeiul deciziei respective.

Subsidiar, instanța de apel a reiterat că Consiliul municipal Chișinău doar a transmis în folosință bunurile din litigiu în baza deciziei unde este expres indicată mențiunea „fără drept de privatizare”.

Instanța de recurs consideră, însă, că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au dat o apreciere corectă raportului juridic în litigiu, prin prisma cadrului legal aplicabil în speță, în coroborare cu probele materiale existente, fapt ce a dus la emiterea pe cazul dat a unei soluții greșite.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 315 alin.(1) Cod civil care statuează că, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Iar art. 321 alin.(2) Cod civil indică că, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

De asemenea, art. 4 alin.(2) și (3) al Legii 1543 din 25 februarie 1998 cadastrului bunurilor imobile, prevede că, obiecte ale înregistrării sînt bunurile imobile, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale asupra lor. La bunurile imobile ce se înregistrează în registrul bunurilor imobile se raportează: terenurile; clădirile și construcțiile legate solid de pămînt; apartamentele și alte încăperi izolate.

Art. 5 din aceeași lege stabilește obligativitatea înregistrării bunurilor imobile, inclusiv cele enumerate mai sus și a drepturilor asupra lor, cât și faptul că înregistrarea se efectuează exclusiv de către organul cadastral teritorial în a cărui raza de activitate se află bunul imobil.

Materialele dosarului nu atestă nici o probă pertinentă întru confirmarea faptului respectării de către intimatul Consiliul municipal Chișinău a condițiilor legale, adică respectarea procedurii de înregistrare a bunurilor imobile, transmise în folosință intervenientului accesoriu ÎM „Regia Transport Electric” în temeiul deciziei nr. 10/26 din 09 decembrie 2014, precum și a drepturilor asupra acestora.

În timp ce recurentul insistă că din informația obținută din banca centrală de date a Registrului bunurilor imobile, încăperile, cu altă destinație decît cea locativă, transmise în folosință intervenientului accesoriu ÎM „Regia Transport Electric”, situate pe str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; pe str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; pe str. Alba-Iulia 19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m.p; pe str. Alba-Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; pe str. Ion Creangă 63/1, lit. B (02) clădire separată cu suprafața de 139,3 m.p; pe str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; pe str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; pe bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p, nu sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, atît timp, cît de către autoritatea publică locală nu a fost demonstrat faptul că bunurile menționate aparțin cu drept de proprietate domeniului public al unității administrativ-teritoriale, Consiliul municipal Chișinău nu are competență de a exercita oricare dintre atributele dreptului de proprietate, inclusiv, nu este în drept să posede, să utilizeze sau să dispună de bunurile respective.

Totodată, nu pot fi reținute argumentele instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că potrivit Deciziei nr.9/63-1 din 20 niembrie 2014 „Cu privire la aprobarea actelor de inventariere a bunurilor imobile aflate în proprietate Consiliului municipal Chișinău și a societăților pe acțiuni în care Consiliul municipal Chișinău deține cote-părți”, bunurile care formează obiectul contractelor de comodat fac parte din proprietatea municipiului Chișinău, fiind luate la evidență și înscrise în registrul de evidență a patrimoniului municipal conform actului de inventariere a bunurilor imobile din proprietatea publică a municipiului Chișinău.

Aceasta deoarece, potrivit art. 9 alin.(2) lit. f) al Legii 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, întocmirea și aprobarea listei bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, a listei lucrărilor și serviciilor de interes public local propuse pentru concesionare sau pentru altă formă de parteneriat public-privat, precum și aprobarea condițiilor parteneriatului public-privat de interes local ține de competența autorității administrației publice locale.

Iar art. 10¹ al aceleiași Legi reglementează procedura de inventariere și delimitare a bunurilor proprietate publică.

Corelativ alin.(1) și (2) al textului citat prevede că, autoritățile administrației publice centrale și locale efectuează inventarierea bunurilor proprietate publică și, în baza listelor de inventariere, asigură delimitarea acestora atît după apartenență (de stat/locală), cît și pe domenii (public/privat), în modul și în termenele stabilite de Guvern. Listele bunurilor imobile aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se întocmesc în baza actelor de inventariere.

Respectiv, în speța din cauză listele de inventariere menționate supra au fost aprobate prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/63-1 din 20 ianuarie 2014.

De altfel, aceeași normă legală la alin. (5) și (6) prevede că, listele bunurilor imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale administrate de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, coordonate cu autoritățile

administrației publice locale de nivelul întâi și cu autoritățile administrației publice centrale interesate și aprobate prin decizii ale consiliilor respective de nivelul al doilea, servesc temei pentru înregistrarea primară a bunurilor respective în registrul bunurilor imobile. Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică se finalizează cu înregistrarea drepturilor și a domeniilor în registrul bunurilor imobile.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este evident că actul de inventariere a bunurilor imobile din proprietatea publică a municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/63-1 din 20 noiembrie 2014, reținut cu titlu de probă la adoptarea soluției de respingere a acțiunii și de către instanțele ierarhic inferioare, nu confirmă dreptul de proprietate al Consiliului municipal Chișinău asupra acestor bunuri, ci doar probează inițierea procedurii legale de înregistrare a dreptului de proprietate a acestora și a celorlalte drepturi reale.

Cu atât mai mult că art. 11 al Legii 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, explică, sub aspect general, și procedura de înregistrare și evidență a bunurilor domeniului public, procedura care, de altfel, urma a fi respectată de către Consiliul municipal Chișinău, anterior dării în comodat a bunurilor vizate în decizia contestată.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel eronat au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea înaintată de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu menținerea în vigoare a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 10/36 din 09 decembrie 2014.

Pe cale de consecință, procesul de delimitare a proprietății municipale de proprietatea statului este un proces în desfășurare, iar luarea la evidență a anumitor bunuri nu poate fi asimilată cu deținerea dreptului de proprietate asupra acestora, care se dobândește în temeiul înregistrării la organul cadastral teritorial.

Respectiv, la emiterea deciziei nr. 10/36 din 09 decembrie 2014 „Cu privire la darea în folosință a unor încăperi Întreprinderii Municipale „Regia Transport Electric”, intimatul Consiliul municipal Chișinău a ignorat prevederile art. 9 alin (2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stipulează că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, și ca urmare actul administrativ vizat necesită a fi anulat ca fiind neîntemeiat și ilegal.

Având în vedere că în temeiul deciziei 10/36 din 09 decembrie 2014, intimatul Consiliul municipal Chișinău a încheiat cu intervenientul accesoriu ÎM „Regia Transport Electric” contractele de comodat nr.2/14/022 din 02 martie 2012, nr.2/14/023 din 02 martie 2015, nr.2/14/024 din 02 martie 2015, nr.2/14/025 din 02 martie 2015, nr.2/14/026 din 02 martie 2015, nr.2/14/027 din 02 martie 2015, nr.2/14/028 din 02 martie 2015, nr.2/14/029 din 02 martie 2015, prin care ultimei i-au fost transmise în folosință încăperile cu altă destinație decât cea locativă cu suprafața totală de 744,1 m.p. pentru a fi folosite: 1.1 în calitate de stații de tracțiune pe str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; pe str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; pe str. Alba-Iulia 19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m.p; pe str. Alba-Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; pe str. Ion Creangă 63/1, lit.

B (02) cădere separată cu suprafața de 139,3 m.p; pe str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; pe str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; și 1.2 dispecerat de pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p., instanța de recurs consideră că și aceștia acte juridice urmează a fi declarate nule ca fiind subsecvente actului administrativ contestat.

În conexiunea celor relatate, se constată că instanțele ierarhic inferioare nu au dat o apreciere corectă raportului juridic în litigiu, prin prisma cadrului legal aplicabil în speță, în coroborare cu probele materiale existente, fapt ce a dus la emiterea unei soluții greșite.

Pentru considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță și de către instanța de apel, însă normele de drept material au fost eronat aplicate și nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Regia Transport Electric” cu privire la contestarea actului administrativ și declararea nulității contractelor de comodat, și se emite o nouă hotărîre prin care:

Se admite acțiunea Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Regia Transport Electric” cu privire la contestarea actului administrativ și declararea nulității contractelor de comodat.

Se anulează decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/36 din 09 decembrie 2014 „Cu privire la darea în folosință a unor încăperi Întreprinderii Municipale „Regia Transport Electric”, ca fiind neîntemeiată și ilegală.

Se declară nule contractele de comodat nr.2/14/022 din 02 martie 2012, nr.2/14/023 din 02 martie 2015, nr.2/14/024 din 02 martie 2015, nr.2/14/025 din 02 martie 2015, nr.2/14/026 din 02 martie 2015, nr.2/14/027 din 02 martie 2015, nr.2/14/028 din 02 martie 2015, nr.2/14/029 din 02 martie 2015 încheiate între Consiliul municipal Chișinău, în calitate de comodant, și Întreprinderea Municipală „Regia Transport Electric”, în calitate de comodatar, prin care ultimei i-au fost transmise în folosință încăperile cu altă destinație decît cea locativă cu suprafața totală de 744,1 m.p., pentru a fi folosite în calitate de substații de tracțiune pe str. Mitropolit Dosoftei 102/3 lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 160,2 m.p; pe str. Calea Ieșilor 61/9, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 76,0 m.p; pe str. Alba-Iulia

19/5, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 75,9 m.p; pe str. Alba-Iulia 122/1, lit. A(01) clădire separată cu suprafața de 78,9 m.p; pe str. Ion Creangă 63/1, lit. B (02) clădire separată cu suprafața de 139,3 m.p; pe str. Calea Ieșilor 5/5, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 127,9 m.p; pe str. Toma Ciorbă 12/1, lit. A (01) clădire separată cu suprafața de 60,3 m.p; și dispacerat de pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 149, lit.V parter cu suprafața de 25,6 m.p.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas

Tamara Chișca-Doneva